

Pomembne ženske v zgodovini

" Za vsakim pomembnim moškim se skriva pomembna ženska! "

VERA

-Ivána Orleánska (francosko Jeanne d'Arc ali tudi Jeanne la Pucelle; znana tudi kot Devica Orleanska)

*6. januar 1412, Domrémy, Lorena, Francija; † 30. maj 1431, Rouen, Francija

Ivana je bila pobožno in skromno dekle, že s trinajstimi leti je nekega dne zaslišala glas, ki jo je opominjal k čim bolj zglednemu življenju. V tem glasu je prepoznala nadangela Mihaela, ki jo je v letu 1429 vedno bolj spodbujal, naj gre v Francijo in jo osvobodi Angležev.

Poldrugi mesec kasneje se je Ivana na belem konju in v viteški opravi podala v boj za osvoboditev svoje dežele. Vojake je spodbujala h krščanskemu življenju, sama pa je kazala tako moralno moč, da so jo nehote vsi spoštovali in ubogali. Kmalu je pregnala Angleže izpred Orleansa ter osvobodila vso osrednjo in vzhodno Francijo. Kralj Henrik VII. je pod vplivom rimskega nadškofa podpisal sramotno premirje z Angleži, ko je ljudstvo hotelo osvoboditi Pariz.

Spomladi 1430 se je vrnila nazaj na bojišče. Dosegla je nekaj uspehov, pri izpadu iz mesta Compiègne so jo

zajeli Angleži. Začelo se je zadnje leto njenega življenja, polno ponižanja, trpljenja in najvišje žrtve. Postavili so jo pred sodni zbor, ki ga je vodil škof Peter Cauchon, ki ga je vojska pregnala k Angležem in se je hotel nad Ivano maščevati. Za obsodbo pred sodiščem ni bilo najmanjše podlage, zato je prišla pred cerkveno - zaradi krivoverstva in čarovništva. Krivična in mučna sodna razprava se je vlekla pet mesecev, dokler ni bila 29. maja 1431 razglašena za nepoboljšivo grešnico in obsojena je bila na smrt na grmadi.

-Blažena Mati Tereza (rojena Agnes Gonxa Bojaxhio)

* 27. avgust 1910, Skopje, Makedonija † 5. september 1997, Kalkuta (Indija)

Bila je albansko-indijska redovnica, ustanoviteljica reda misijonark ljubezni. Rodila se je albanskim staršem leta 1910. Kasneje se je priključila irskemu Loreto redu nun, od koder je bila poslana v indijsko mesto Darjeeling za učiteljico. Leta 1931 je bila prestavljena v Kalkuto, kjer je skoraj 15 let poučevala zemljepis. Tu je ob hoji po ulicah mesta naletela na najrevnejše, na reveže, brezdomce in otroke, ki niso imeli svojcev in strehe nad glavo ter so zaradi tega životarili in umirali na cesti. Ta izkušnja je mlado redovnico globoko pretresla. Začutila je, da je za zidovi nunskega samostana preveč stran od njih, da bi jim pomagala.

Leta 1946 si je začela mati Tereza prizadevati, da bi lahko svoje življenje posvetila skrbi za uboge na ulicah Kalkute. V ta namen je ustanovila nov red Misijonark ljubezni, ki ga je leta 1950 potrdil papež Pij XII. Ker je bila kot redovnica Loretskega reda zavezana svojim zaobljubam, je morala za dovoljenje prositi svoje predstojnice, pa tudi kalkutskega nadškofa. Za reveže je začela ustanavljati domove (za umiranje, za gobavce, za otroke ...), kjer je skupaj s sestrami skrbela za podhranjene, bolne in umirajoče in jim lajšala trpljenje. Leta 1963 je nastala tudi moška veja reda, imenovana Misijonarji ljubezni. Leta 1979 je za svoje človekoljubno delo prejela Nobelovo nagrado za mir. Leta 1980 je obiskala tudi Ljubljano, leta 1987 pa so se na Ježici naselile prve misijonarke ljubezni v Sloveniji.

Od leta 1983 naprej, ko je doživela srčni napad, je imela mati Terezija stalne težave z zdravjem. 1992 je prestala operacijo na ožilju, vendar pa se ji je zdravstveno stanje še naprej slabšalo. Umrla je 5. septembra 1997, 13. septembra pa je bila v Kalkuti pokopana z najvišjimi državniškimi častmi. 19. oktobra 2003 jo je takratni papež

Janez Pavel II. proglasil za blaženo.

Moto matere Terezije je bil "Daj prisrčno in brezplačno pomoč najrevnejšim!"

POLITIKA

- Elizabeta I. Tudor (tudi Gloriana, dobra kraljica Bess ali deviška kraljica

7. september 1533, † 24. marec 1603

Elizabeta I. je bila angleška in irska kraljica, bila je peta in zadnja vladarica iz Tudorske dinastije. Nasledila je svojo polsestro Marijo I. in Angliji vladala v času enega burnih obdobij njene zgodovine. Bila je protestantka.

Obdobje njenega vladanja se v okviru angleške zgodovine imenuje tudi elizabetinska ali zlata doba.

Zaznamovalo jo je večanje angleške moči in vpliva širom sveta. V tem obdobju so ustvarjali dramatik, kot so William Shakespeare, Christopher Marlowe in Ben Jonson. Sir Francis Drake je za časa njene vladavine, kot prvi Anglež obplul svet, Francis Bacon je predstavil svoje filozofske in politične nazore, pod siroma Walterjem Raleighom in Humphreyjem Gilbertom pa se je začela tudi britanska kolonizacija Severne Amerike.

Elizabeta je bila jezljiva in včasih neodločna vladarica. Zadnja lastnost, ki so jo njeni svetovalci sprejemali z nepotrpežljivostjo, je kraljico pogosto rešila pred napačnimi porokami in političnimi odločitvami. Kot njen oče Henrik VIII. se je ukvarjala s pisanjem in pesništvom.

S kraljevskimi patenti je ustanovila nekatere znamenite organizacije, kot sta kolidž sv. Trojice v Dublinu (1592) in Britansko vzhodnoindijsko družbo (1600).

Njeno vladavino je zaznamovalo previdno podeljevanje naslovov in dostojanstev. V angleškem plemstvu so bile v času njenega vladanja nove časti podeljene samo osemkrat: enkrat grofovske in sedemkrat baronske, v irskem pa samo enkrat baronske. Elizabeta je prav tako zmanjšala število članov tajnega državnega sveta (Privy Council) iz 39 na 19, kasneje celo na 14.

Po Elizabeti, deviški kraljici, so imenovali nekdanjo angleško kolonijo v Severni Ameriki in današnjo zvezno

državo ZDA, Virginijo.

- Katarina II. Aleksejevna-Katarina Velika

* 2. maj 1729, Stettin, Prusija (danes Poljska), † 17. november (6. november, ruski koledar) 1796, Carskoje selo pri Sankt-Peterburgu, Rusija

Katarina II. Velika, ki je izhajala iz nemške plemiške družine, se je rodila v poljskem mestu Szczecin. Pri šestnajstih se je poročila s poznejšim ruskim carjem Petrom III., nesposobnim vladarjem, proti kateremu sta se obrnila tako plemstvo kot pravoslavna cerkev. Podjetna Katarina ga je leta 1762 vrgla s prestola in se povzpela na oblast. Po eni strani je veljala za prosvetljeno vladarico, saj si je dopisovala s francoskimi prosvetljenci, podpirala znanost in kulturo, gradila ceste in šole, po drugi strani pa je še utrdila tlačanstvo in privilegije plemstva.

Na notranjem področju je na začetku svojega vladanja na priporočilo reformistov Beccarie in Montesquieua skušala prenoviti politični sistem po zgledu razsvetljenstva; izvedla je reformo Senata (1763), sekularizirala cerkveno zemljo (1764) in skušala ustanoviti zakonodajno komisijo, v kateri bi bili zastopani vsi sloji prebivalstva, razen tlačanov (1767-1768), vendar je pozneje to komisijo razpustila še preden je zaživela, morda zato, ker je zaradi vstaje Pugačeva v vzhodni Rusiji (1773-1774) postala konzervativnejša. S prenovo, ki je bila zaključena leta 1775, je ustvarila province in območja, ki jim je bilo lažje vladati. Leta 1785 je z ukrepi okrepila oblast plemičev; jih oprostila davkov, uvedla dedno plemstvo in jim podarila popoln nadzor nad njihovimi tlačani in deželami. Poleg tega je zaslužnim plemičem podarila zemljo v Ukrajini. Opogumljala je tudi kolonizacijo Aljaske in drugih osvojenih področij. Leta 1765 je uvedla Družbo za prosti trg, ki je vzpodbujala modernizacijo kmetijstva in industrijo. Vzpodbujala je tuja vlaganja v ekonomsko nerazvitih območjih. Kot Peter I. Veliki, je tudi Katarina izvajala dejavno politiko, s ciljem okrepitve Ruskega imperija in razširitvi njegovih mej. Z diplomatskimi prizadevanji so si Rusija, Avstrija in Prusija v letih 1772, 1793 in 1795 razdelile Poljsko, potem ko je na njen prestol leta 1764 postavila svojega bivšega ljubimca Stanisława Poniatowskega. Poljske so se monarhije bale zaradi morebitne širitve demokratičnih gibanj po zgledu poljske Majske ustave.

V rusko-turških vojnah (1768—1774 in 1787—1792) je Rusija priključila Novorusijo (danes južni del Ukrajine)

in Krim. Slabitev Osmanskega imperija ji je posredno omogočila tudi priključitev Gruzije.

Med leti 1788 do 1790 je bila Rusija v vojni s Švedsko. Vojno je s ciljem priključiti baltiška ozemlja, zgubljena leta 1720, začel švedski kralj Gustav III., Katarinin bratranec, misleč, da bo kmalu porazil Rusijo, ki se je takrat angažirala proti Osmanskem imperiju, vendar je na strani Rusije v vojno leta 1789 vstopila tudi Danska. Rezultat je bil nekaj tisoč mrtvih in nekaj izgubljenih bojnih ladij, 14. avgusta 1790 pa so podpisali sporazum, ki je spet uvedel predvojni status quo, in ki mu je sledil 20-letni mir.

Vsega skupaj je Katarina Velika Rusiji dodala 518.000 km² ozemlja. Katarina II. je bila preračunljiva, izkoriščevalna, oblastna in brezobzirna. Ni bila posebno lepa, ampak je bila šarmantna, pametna, označeval jo je močen in drzen značaj, bila je daljnovidna, neodvisna vladarica in zaradi tega so ji nadejali naslov "Katarina Velika, najmodrejša mati domovine". Imela je enaindvajset ljubimcev, toda nobenega ni resnično ljubila; tile so predstavljali samo orodje za potešitev njenih čutnih poželenj in ko so zanje postali nepotrebni, jih je brez premisleka oddaljila iz dvora. Povzdignila jih je na višji položaj, samo dokler je do njih čutila neke vrste zanimanja, in jih nato upokojila ter obdarila z obširnimi ozemlji in sužnji. Po ljubezenskem razmerju s svojim ljubimcem in sposobnim svetovalcem Grigorijem Alexandrovichem Potemkinom, ki se je zaključilo leta 1776, se domneva, da je on zanje izbral nekega ljubezenskega kandidata, ki bi ji ugajal bodisi telesno kakor umsko. Nekateri ljubimci so ji povrnili njeno ljubezen in tem je ona vedno izkazovala radodarnost, tudi po končanem razmerju. Potem ko ga je zapustila na cedilu, je eden izmed njenih ljubimcev prejel v dar 50.000 denarjev in eno penzijo ki je štela 5.000 denarjev. Zadnji izmed ljubimcev, Prince Zibov, štirideset let mlajši od nje, se je izkazal za najbolj svojeglavega in najbolj posebnega izmed vsemi. Druga dva nam poznana ljubimca sta bila tudi Grigorij Orlov in Stanislaj Poniatowski. Katarina II. pa je vedno imela eno samo ljubezen, kateri je žrtvovala popolnoma vse, in ta je bila Rusija. Katarina II je umrla pri 67. letu starosti, 6. novembra leta 1796 ob 9.20. Dan prej, 5. novembra, je carica utrpela možgansko kap, po kateri ni več prišla k zavesti. Pokopali so jo v Trdnjavi Sv. Petra in Pavla v Sankt-Peterburgu. Več legend nam priča o kraljičini smrti, te pa niso zgodovinsko verodostojne. Tako se je končala doba ene zelo pomembne politične protagonistke 18. stoletja, ki je za sabo pustila pomembno sled. Njeno obdobje velja za »zlato dobo« ruskega imperija.

-Marija Terezija

* 13. maj 1717, Dunaj, † 29. november 1780, Dunaj

Vojna za avstrijsko nasledstvo se je začela kmalu po smrti cesarja Karla VI. v letu 1740 z vpadom Friderika II. Pruskega v Šlezijo, ki jo je okupiral, Bavarska in Francija pa sta napadli zahodna področja takratne Avstrije, vendar je glavni sovražnik Marije Terezije ostal prav Friderik (pozneje znan kot Friderik Veliki). Zato je osredotočila svojo notranjo in zunanjo politiko v poraz Prusije in spet pridobila nekatera ozemlja, ki jih je ta odvzela Avstriji. Oče Marije Terezije, cesar Karel VI. je domneval, da bo hčerka pravo moč predala v roke svojemu možu, zato ji ni posredoval nobenih informacij o delovanju vlade, tako da se je vsega morala naučiti sama. Poleg tega je zaradi dveh vojn ob koncu očetovega vladanja podedovala oslABLJENO vojsko in prazno zakladnico.

Marija Terezija je pričela obširne reforme v vojski. Podvojila je število mož v avstrijski armadi in reformirala tudi sistem davkov, da bi zagotovila redne prihodke za vzdrževanje vlade in vojske. Centralizirala je vlado, tako da je prej ločena avstrijska in češka kanclerstva združila v en sam administrativni urad. Pred tem so pravosodje in upravo nadzirali isti uradniki. Ustanovila je vrhovno sodišče, katerega edina naloga je bila vzdrževanje zakona v njenih deželah. Te reforme so okrepile gospodarstvo. Po nasvetu svojega državnega kanclerja Wenzla Antona von Kaunitza je prekinila zavezništvo z Veliko Britanijo in namesto tega sklenila zavezništvo z Rusijo in Francijo. Leta 1752 je ustanovila vojaško akademijo, leta 1754 pa akademijo inženirskih znanosti. Zahtevala je tudi, da Dunajski univerzi dodelijo dovolj sredstev, da je medicinska fakulteta postala učinkovitejša. Ko se ji je zdelo, da je njena vojska dovolj močna, se je leta 1756 pripravljala na napad Prusije, a jo je Friderik prehitel in napadel Saško, še eno zaveznico Avstrije, ter s tem začel sedemletno vojno. Vojna se je končala leta 1763, ko je Marija Terezija podpisala sporazum, s katerim je priznala prusko oblast nad Šlezijo. Marija Terezija je bila ena od tako imenovanih »razsvetljenih absolutistov«.

V zakonu s Francem I. Štefanom je imela šestnajst otrok; najmlajša med njimi je bila Marija Antonija. V letu 1765 ji je umrl mož. Bila mu je tako zvesta, da se je od njegove do svoje smrti še 15 let oblačila samo v žalna oblačila in se zaprla pred ljudmi. Namesto na poskus vnovične osvojitve Šlezije se je osredotočila na vzdrževanje miru. Svojega najstarejšega sina, Jožefa II., je priznala za sovladarja in cesarja, vendar mu je omejila moč, ker se ji je zdel zaletav in aroganten.

V naslednjih letih vladavine se je osredotočila na reformiranje zakonodaje glede podložnikov. Leta 1771 je podelila delavski patent, reformo, ki je regulirala plačila za delo podložnikov v njenih deželah, in jih s tem malce razbremenila. Umrla je leta 1780, kot edina ženska vladarka v 650-letni zgodovini habsburške dinastije.

ZNANOST

-Marie (Marya Salomee) Skłodowska-Curie

* 7. november 1867, Varšava, Poljska, † 4. julij 1934, Sallanches, Francija

Marie Curie je bila pionirka na področju raziskovanja sevanja, skupaj z Becquerelom in možem kot prva ženska Nobelova nagrajenka za fiziko in osem let kasneje tudi Nobelova nagrajenka za kemijo.

Rodila se je v Varšavi in se preselila v Pariz, kjer je na Sorbonni študirala kemijo in fiziko, ter postala prva ženska, ki je tam poučevala. Na Sorbonni je srečala svojega bodočega moža Pierra Curieja, s katerim sta skupaj proučevala radioaktivne snovi in leta 1898 odkrila, da uranova ruda (uranova svetlica) vsebuje neznano snov, ki je bolj radioaktivna od urana, pridobljenega iz nje. Do leta 1898 sta našla edino možno logično razlago za njuno opažanje. Uranova svetlica mora vsebovati neko neznano sestavino in tako je 26. decembra napovedala obstoj nove snovi. Leta 1902 sta po dolgem neprestanem delu in še posebej pri prečiščevanju radijevega klorida odkrila dva nova kemijska elementa; prvega sta po Mariejini rodni Poljski poimenovala polonij, drugega pa zaradi njegove močne radioaktivnosti radij. Za to odkritje in za nadaljnje preučevanje radija je leta 1911 prejela Nobelovo nagrado za kemijo. Curiejeva je poleg Paulinga edina, ki je prejela Nobelovo nagrado za dve različni znanstveni področji. Tudi Bardeen je na primer prejel nagrado dvakrat, vendar obakrat za fiziko.

Od leta 1900 do 1908 je bila Curiejeva profesorica na dekliški normalki v Sevresu. Leta 1903 so jo kot doktorico znanosti pripustili na znanstveno fakulteto v Parizu, kjer je pozneje postala voditeljica vseh del na inštitutu, ki ga je vodil njen mož. Po njegovi smrti je zasedla njegovo mesto. Predavala je o radioaktivnosti in sorodnih vedah, pozneje pa je veliko dela opravila v svojem laboratoriju, kjer je izdelala študije o radioaktivnih organizmih. Poleg znanstvenega dela je vzgajala tudi svoji hčerki, Ireno in Evo. Med 1. svetovno vojno je organizirala 20 mobilnih sanitetnih avtomobilov z radioaktivnimi preparati, ki so jih zdravniki uporabljali za pomoč ranjenim vojakom na fronti. Obiskovala je lazarete, delila nasvete, postavljala aparate in poučevala strežno osebje. Večkrat je tudi sama preiskovala ranjence. Uredila je posebno službo za strežno osebje in teoretično ter praktično izobrazila mnogo bolničarjev, ki so pomagali zdravnikom na bojiščih. To šolanje je delovalo kot podružnica radiološkega inštituta v Parizu. Po vojni so radiološki inštitut v Parizu popolnoma modernizirali in je deloval skupaj z laboratorijem za biologijo v tesni povezavi s Pasteurjevim zavodom.

Po moževi smrti je imela razmerje s fizikom Paulom Langevinom, ki je bil poročen. To je v tisku izzvalo škandal, ki je bil bolj podoben ksenofobičnemu izpadu.

Njeno znanstveno delo z radioaktivnimi elementi pa ji je uničilo zdravje, tako da je zbolela za levkemijo in leta

1934 v bližini francoskega kraja Sallanches tudi umrla in tako ni dočkala Nobelove nagrade svoje hčerke Irène Joliot-Curie, ki jo je ta prejela leto kasneje.

- Rita Levi Montalcini

Turin, 22 aprile 1909 – Rim, 30 dicembre 2012

Bila je italijanska nevrologinja, političarka in akademičarka. Levi-Montalcinijeva je leta 1986, skupaj s Stanleyjem Cohenom, prejela Nobelovo nagrado za fiziologijo ali medicino za odkritje rastnih dejavnikov (odkrila sta prvega med njimi - živčni rastni dejavnik, angleško nerve growth factor oz. NGF). V kasnejših letih je pričela delovati tudi v domači politiki in dobila položaj dosmrtna senatorke v italijanskem senatu. Bila je prva med nobelovci, ki je dosegla starost sto let, in s 103 leti starosti ob smrti tudi najdlje živeča.

Do konca življenja je aktivno delovala na področju nevrobiologije in v italijanski politiki. Leta 2004 je bila na njeno pobudo ustanovljena neprofitna fundacija European Brain Research Institute (EBRI) in poimenovana po njej, Levi-Montalcinijeva pa je prevzela vodenje. Poleg tega je sodelovala pri različnih dobrotelnih iniciativah za pomoč ženskam.

Kot prva ženska je bila leta 1975 sprejeta za članico Papeške akademije znanosti. Poleg tega je članica italijanske, francoske in ameriške akademije znanosti ter tuja članica Kraljeve družbe iz Londona.

Poleg Nobelove nagrade za fiziologijo ali medicino, ki jo je leta 1986 prejela s sodelavcem Stanleyjem Cohenom, je bila deležna številnih drugih mednarodnih priznanj. Med pomembnejšimi so nagrada Louise Gross Horwitz (1983), Laskerjeva nagrada za temeljne medicinske raziskave (1986) in Nacionalna medalja znanosti (1987).

MODA

-Gabrielle Chanel - Bonheur (Coco Chanel)

* 19. avgust 1883, Saumur, Francija, † 10. januar 1971, Pariz, Francija

Bila je francoska modna oblikovalka. Rodila se je v revni družini v majhnem francoskem mestu Saumur. Imela je pet sorojencev: dve sestri in tri brate. Pri šestih letih ji je umrla mama in kmalu za tem jo je zapustil še oče. Svoje otroštvo je preživela v francoski sirotišnici, obdana z nunami in konzervativnimi in preprostimi oblačili, kar je po mnenju mnogih kasneje vplivalo na njene kreacije. S sedemnajstimi leti je opustila poklic šivilje in se poskusila kot barska pevka. Od tod naj bi izhajalo tudi njeno umetniško ime Coco. Pravijo, da je bila na odru očarljiva, toda brez pevskega talenta.

Tam se je seznanila s francoskim milijonarjem in ženskarjem Étienmom Balsanom ter se k njemu preselila. Étienne jo je zasipaval z dragocenostmi, Coco pa se je ljubiteljsko in vedno bolj vneto ukvarjala z oblikovanjem klobukov. Étienne je kasneje zapustila in se preselila v njegovo pariško stanovanje. Leta 1913 je v Parizu odprla svojo prvo prodajalno z dežnimi plašči in suknjiči. Trgovinica v osrčju Pariza sprva ni bila donosna in Coco je bila tik pred tem, da zastavi svoje imetje, vendar ni odnehala. V predvojnem času se je ponovno srečala z nekdanjim naboljšim Étienmovim prijateljem Boyem Capelom in kmalu sta se zaljubila. Z njegovo pomočjo je poplačala dolgove ter odprla še trgovino v Bretaniji. Njene klobuke so začele nositi znane francoske igralke, kar je pripomoglo k začetku njene slave. Tretjo, največjo prodajalno je odprla v Deauvillu. Med vojno je s svojo modo prepričevala ženske, naj se oblačijo glede na svoj okus in želje in ne glede na pričakovanja moških. Po devetletni zvezi z Boyem je ta doživel prometno nesrečo in umrl. Njegova smrt je bil najbolj pretresljiv dogodek v njenem življenju.

Coco Chanel je vselej ustvarjala preprosta, udobna oblačila. Zase je rekla: »Ženskam sem dala svobodo; vrnila sem jim telesa: telesa, ki so bila preznojena zaradi modnih oblek, čipk, steznikov, spodnjega perila in podlog.« Pri ustvarjanju je uporabljala vrste blaga, na primer džersi, ki so bile dotlej namenjene revnim. Njen sloj je povezan z novo podobo ženske 20-ih let: mlada, samozavestna ženska, ki spreminja ustaljene družbene vzorce. Pojavili so se krajše obleke in pričeske, izrazitejša ličila, ženske so javno kadile in pile koktajle, postale so tudi športno dejavne, vozile so avtomobile, zahajale v nočne bare, poslušale jazz ... Simbol njene filozofije je znamenit suknjič. Njeni suknjiči so se vidno razločevali od tistih, ki jih je šiviljstvo poznalo dotlej. Njena moda je ostajala dokaj stalna in se ni znatno spreminjala iz leta v leto ali celo iz generacije v generacijo.

Leta 1921 je na trg poslala svojo prvo dišavo, Chanel No. 5. To je bil prvi parfum, ki je nosil ime oblikovalca. Takoj je zaslovel. S tem je Coco Chanel dala povod tudi drugim oblikovalcem, da so predstavili svoje parfume.

Leta 1939, v začetku druge svetovne vojne, so se oblikovalci odločili, da zaprejo njene trgovine. Verjela je, da ni bil čas za modo. V hotelu Ritz je živela več kot 30 let. Naredila ga je za svoj dom, celo med nacistično okupacijo Pariza. Med tem časom je bila kritizirana zaradi zveze z nemškim častnikom in vohunom Hansom Guentherjem von Dincklagejem, ki je uredil, da je ostala v hotelu. Vzdrževala je tudi stanovanje nad Rue Carbon, modno hišo, in zgradila Villo La Pausa v mestu Roquebrune na francoski obali. Leta 1945 se je preselila v Švico, in se naposled leta 1954 vrnila v Pariz, to je bilo leto, ko se je vrnila v svet mode. Njena nova kolekcija ni požela velikega uspeha med Parižani, kar je bila posledica njene zveze z nemškim vohunom, vendar pa je bila toplo sprejeta med Američani, ki so postali njeni najbolj številni kupci.

Coco Chanel je umrla v Parizu, 10. januarja 1971, v 88. letu starosti, v svojem apartmaju v Hotelu Ritz, kjer je živela svojih zadnjih 30 let. Pokopana je bila v Švici. Na nagrobnik je vklesana levja glava, ki predstavlja njeno zodiakalno znamenje, leva. Po njeni smrti je upravljanje njene modne hiše prevzel Karl Lagerfeld. Še vedno sledi njenemu tradicionalnemu slogu z rahlo primesjo modernih smernic.